

Perei Zoltán kisgrafikái

Eléggé meg nem becsülhető nyeresége a kisgrafika kedvelőinek, hogy Perei Zoltán (1037 Bp. Ürömhegyi u. 22164/3.) néhány év óta mind nagyobb kedvvel vállalkozik kisebb méretű fametszetek, ex librisek készítésére is. A rendszeressé váló országos pályázatok különösen felhívták rá a figyelmet; a ceglédi pályázaton 1973-ban II., majd 1975-ben I. díjat nyert. Az elmúlt évben pedig a Berzsényi Dániel születésének 200. évfordulójára meghirdetett kisgrafikai pályázaton kapott díjat.

A Képzőművészeti Főiskolát 1945 és 1950 között végezte el, mint Varga Nándor Lajos és Koffán Károly tanítványa. Fametsző művészetére, önálló stílusának kialakulására nagy hatással voltak Angliában töltött esztendői. Angliából hazatérve először 1965-ben, majd 1971-ben a Dürer-teremben volt önálló kiállítása. Kisgrafikaiból a Jászberényi Városi-Já-

rási Könyvtár 1974-ben gyűjteményes kiállítást rendezett.

Bár munkásságának nagyobb részét alkotják a nagyméretű képgrafikák, Perei Zoltán — mintegy ujjgyakorlatként — sajátos kísérletezései, fametszésű vázlatai készítése során sok kisgrafikát is alkotott. E lapoktat elementáris valóságglátás jellemzi. Perei Zoltán úgy modern művész, hogy a fametszet legősibb technikáját alkalmazza mai mondanivalójának kifejezésére. Fő kifejezési formája a lapdúc-metszet. A lapdúc kemény, szögletes, darabos, primitíven ható nyomatot ad, kerüli a térhatást, a fény-árnyék játékát. Mivel kifejezési eszközei korlátozottak, Perei Zoltán mindent leegyszerűsít, kevéssel mond sokat. E lényeglátó készsége teszi lehetővé, hogy gyakran ismétlődő témáiban mindig újat hozzon: női és férfi fejet ábrázoló számos metszetén az ember lelki és fizikai alkatának legváltozatosabb formáit jeleníti meg. Fanyar ízű metszetei, ex librisei sohasem humorizálnak vagy karikíroznak gúnyolódó, mulattató szándékkal, fő jellemzőjük sokkal inkább a mély gondolatiság.

A témáiban többnyire elvont, metszési technikájában pedig a megszokott eljárásokat merészen újító vagy éppen meg-hökkentően leegyszerűsítő alkotóművész érdekes kísérletet végzett az elmúlt évben. A lapdúc-metszet történetéről és technikájáról szóló könyvének illusztrálására újrametszett húsz XV. századi könyvillusztrációt. Könyvében a korabeli fametszetek új életre keltek eredeti szépségükben állnak előttünk. [Perei Zoltán: *A lapdúc-metszet*. Jászberény, 1976. Városi-Járási Könyvtár — Jász Múzeum. 39 (5) l.] Ötven, az eredeti dúcra kézzel nyomtatott fametszetét tartalmazó mappája szintén 1976-ban jelent meg. A kötet több mint tizenöt év kisgrafikai terméséből válogatott. (Perei Zoltán *50 fametszete*. Jászberény, 1976. Városi-Járási Könyvtár — Jász Múzeum. 51 lev.)

Arató Antal